

nubærende Forhold, saa senere. Det er ikke denne Finantsministers Opgave, at faae denne Sag revideret saaledes, at vi kunne faae en retfærdig Bestatning og slippe med saa lidt som muligt. Net, det er hans Opgave, at faae saa mange Penge som muligt i Statskassen, og hvorfor? Fordi det ganske vist hænger sammen med hans Grundlov; thi, hvad kan det hjælpe at have Penge i Statskassen, naar man ikke kan røre en Ore af den uden Lovgivingsmagtens Samtykke, om det saa var absolut nødvendigt. Men naar man har en Grundlov, hvorefter man kan udfolde sin Magt, som man vil, bruge den, som man vil, i det givne Dødblik, kan det være personlig behageligt for vedkommende Ministerium, at lave et saadant Finantsvæsen her i Landet, at man paa en efter min Anskuelse uretfærdig Basis kræver de store Statter og dykker Penge op. Det vilde slet ikke have nogen Tiltrækning, naar Grundloven gjaldt saadan, at hvad der ikke var vedtaget i Finantsloven eller Tillægsbevillingsloven heller ikke kunde udgives. Denne Finantsministerens Anskuelse — man kalder det Stædighed, jeg vil kalde det Anskuelse — om Nødvendigheden af Statskassens Overflødighed hænger sammen med hans Grundlovsbetragtning, det maa vi erindre, og derfor rejser han Modstanden mod en saa lempelig Nedsættelse, som her er Tale om at begynde med. Ganske vist, vi staa frit til Behandlingen af denne Sag og kunne stille Endringsforslag siden. Den Lempelse kan han ikke en Gang gaa ind paa, undtagen der i andre Punkter skal lægges Skatter paa, og det navnlig paa et Punkt, hvor det ærede Medlem for Holbæk Amts 3die Valgkreds utvivlsomt har Ret i, at den ikke kan gennemføres, i hvert Fald ikke for Tiden. Man er, siden vi forhandlede for mange Aar siden om Brændevinssagen, kommen ind paa den Betragtning: Brændevinen op, Pengene til Almueforsørgelser gennem Kommunerne osv. Jeg vil hellere sige, at naar det skulde være rigtig rationelt: revider, men ikke saadan paa opportunistisk Vis, ikke en Gang det, saalænge De har et Ministerium, der slet ikke vil; revider Toldvæsenet rent rationelt efter demokratisk Anskuelse, saml Bøsterne paa visse Hovedpunkter af rent fiskale Hensyn, fast Andet til Side og hold Beløbet indenfor nogenlunde rimelige Grændser, kræb Resten gennem en Formue- og Indtægtskat med stigende, Stala og med Fritagelse for de smaa Indtægter og smaa Formuer og brug den Skru saaledes, at De faae nogle Millioner over til Dækning af Statskassens Bidrag til en Alderdomsforsørgelsestasse, saa

vil jeg sige, at De gaar i den rigtige Retning. Det kan ikke hjælpe, at man smører Folt om Munden, men gjør De, som antyder, saa gaar De — jeg vil ikke sige De, men man — saa gaar man en Vej, ad hvilken man, hvis der er den fornødne Sandhedserkjendelse indenfor og udenfor Rigsdagen, kan naae at faae Smaaamanden flere Penge og mere Mad. Men under en Forhandling med dette Ministerium, og naar man sætter sine Forhaabninger til dette Ministerium, bliver denne Tale efter min Opfattelse lutter Illusioner og Fantasier.

Bjørnbaek: Det er kun en kort Bemærkning, jeg skal gjøre. Jeg ser ikke saa pessimistisk paa Forholdene som det ærede Medlem, der nys talte. Jeg kan ikke ved alle Leiligheder komme til denne sædvanlige Melodi, vi nu have hørt saa ofte. Jeg tror endog saa med den høitærede Finantsministers Udtalelser her i Dag for Die, at man maa sige: Udsigterne ere slet ikke saa forfærdelig haabløse, som man vil give det Udseende af. Hvorledes kan jeg sige det? Jeg siger det under Hensyn til, at Finantsministerens Udtalelser paa ingen Maade udelukke en betydelig Nedsættelse paa Toldloven, paa selve Toldtarifen. Det har Finantsministeren udtrykkelig udtalt, og alene det betragter jeg for at være en stor Fordel, om man kunde komme til at behandle Toldloven saaledes, at den behandler vort Folt paa en retfærdigere Maade, end Toldtarifen hidtil har behandlet det. Alene dette betragter jeg for ikke saa lidt vundet. Derfor opgiver jeg ikke Haabet om at faae vor Toldtarif omdannet saaledes, at vi kunne have nogen Fornielse deraf. Det betragter jeg allerede som en Fordel. Hvis jeg kunde haabe ved Hjælp af de Herre, fra Høires Side at faae betydelig Nedsættelse eller maaste Ophævelse af Tolden paa Raaprodukter og Livsfornödenheder, saa er jeg villig til at gaa til Kompensation paa andre Punkter, og jeg vilde betragte dette som et stort Fremstridt. Principalt stiller jeg mig selvfølgelig paa det Standpunkt, at vor indirekte Bestatning bør betydelig nedsættes. Men naar jeg ikke kan opnaa at komme den indirekte Bestatning til Livs, saa vil jeg ogsaa tage imod det, at komme Uretfærdighederne ved den indirekte Bestatning saa meget til Livs som muligt; det er Noget, som vel er værd at stræbe efter. Jeg gaar med en vis Tillid til Behandlingen af Toldlovsforslaget paa det her foreliggende Grundlag, fordi der derved muligvis kan opnaas Noget; og den høitærede Finantsministers Udtalelser udelukker